

LÄÄNERANNA VALLA 2026. AASTA

EELARVE LÜHIÜLEVAADE

Lääneranna Vallavolikogu kinnitas 12. märtsil 2026. a määrusega nr 6 Lääneranna valla 2026. aasta eelarve.

1. Põhitegevuse tulud

Põhitegevuse tulud koosnevad maksutuludest, kaupade ja teenuste müügituludest, saadud toetustest tegevuskuludeks ja muudest tegevustuludest. Valla põhitegevuse tulude eelarve on 11,6 miljonit eurot, mis on 2025 aastal planeerituga võrreldes 0,53 miljoni euro võrra kasvanud. Peamine kasv tuleneb tulumaksu tõusust.

Maksutulud kokku 6 654 330 €, millest suurimaks tuluallikaks on üksikisiku tulumaks, mida prognoosime 6,066 miljonit eurot ja mis moodustab Lääneranna valla põhitegevuse tulude prognoosist 52% ehk veidi üle poole tuludest. Maamaksu laekumine on prognoositud 587 520 €.

Tulud kaupade ja teenuste müügist on prognoositud 541 403 €, mis moodustab 4,7% põhitegevuse tuludest. Kaupade ja teenuste müügitulu jaotus tululiikide lõikes on toodud Tabelis1.

Tabel 1 Kaupade ja teenuste müügitulu jaotus 2025-2026

Tululiik	2026 eelarve	2025 eelarve
320 RIIGILÕIVUD	9 000	10 000
322000 Tulu koolitusteenuse osutamisest	69 240	43 500
322020 Koolieelsete lasteasutuste kohatasu	108 378	126 865
322040 Tasu toitlustamiskuludeks	70 500	70 500
322050 Õppekavavälisest tegevusest saadud tulud	15 000	7 000
322090 Muud tulud haridusalasest tegevusest	3 500	3 500
322100 Raamatukogude tasulised teenused	150	150
322110 Rahva-ja kultuurimajade tasulised teenused	62 855	81 955

322120 Muuseumide ja näituste tasulised teenused	19 000	5 000
322140 Reklaami müügi tulud	3 500	3 500
322190 Muud kultuuri- ja kunstiasutuste tulud	4 500	1 500
322210 Spordikoolide tulud	0	4 200
322290 Muud tulud spordi- ja puhkealasest tegevusest	0	0
322490 Muud tulud sotsiaalalalasest tegevusest	35 270	45 670
322510 Muu elamute ja korterite üür ja rent	34 820	40 860
322520 Tulu elektrienergia müügist	7 500	7 500
322530 Tulu vee- ja kanalisatsiooniteenustest	1 700	1 700
322540 Tulu soojuse ja kütte müügist	19 000	22 500
322590 Muu tulu elamu- ja kommunaaltegevusest	1 200	1 200
323290 Tulu muudelt majandusaladelt	25 800	25 210
323300 Kinnisvarainvesteeringutelt	1 210	1 210
323320 Mitteeluruumidelt	32 570	30 640
323330 Muu vara üür ja rent	500	1 850
323340 Tulu elektrienergia müügist	3 500	1 400
323350 Tulu vee- ja kanalisatsiooniteenusest	400	130
323360 Tulu soojuse ja kütte müügist	9 000	1 600
323390 Muu tulu üüri ja rendiga kaasnevast	3 000	1 560
323710 Kasutamiseõiguse tasu	0	1 500
323890 Muu toodete ja teenuste müük	310	110
Kaupade ja teenuste müügitulud kokku	541 403	542 310

Tabelis 2 on toodud Vabariigi valitsuse kinnitanud tasandus- ja toetusfondi summad.

Tabel 2 Tasandus- ja toetusfondi jaotus 2025-2026

	2026	2025
Tasandusfond	958 658	1 084 614
Toetusfond	2 917 025	2 690 307
<i>põhikooli õpetajate tööjõukuludeks</i>	<i>1 520 631</i>	<i>1 385 850</i>
<i>gümnaasiumi õpetajate tööjõukuludeks</i>	<i>242 719</i>	<i>195 751</i>
<i>direktorite ja õppealajuh. tööjõukuludeks</i>	<i>79 963</i>	<i>79 963</i>
<i>tõhustatud ja eritoe tegevuskuludeks</i>	<i>110 942</i>	<i>81 619</i>
<i>hariduse täiendkoolituseks</i>	<i>9571</i>	<i>9 571</i>
<i>õppekirjandus</i>	<i>22 458</i>	<i>22 116</i>
<i>koolilõuna</i>	<i>65 275</i>	<i>65 975</i>
<i>kultuurirahitsa toetus</i>	<i>5 510</i>	<i>5 591</i>
<i>lasteaiaõpetajate tööjõukuludeks</i>	<i>91 174</i>	<i>88 241</i>
<i>suure hooldus- ja abivajadusega lastele abi osutamise toetus</i>	<i>5 737</i>	<i>7 358</i>
<i>huvihariduse ja -tegevuse toetus</i>	<i>86 202</i>	<i>77 700</i>
<i>toimetulekutoetus</i>	<i>245 321</i>	<i>239 941</i>
<i>rahvastikutoimingud</i>	<i>13</i>	<i>122</i>
<i>kohalike teede hoiu toetus</i>	<i>423 251</i>	<i>422 176</i>
<i>vaimse tervise edendamise toetus</i>	<i>8 258</i>	<i>8 333</i>

Saadavad toetused tegevuskuludeks projektide või tegevuste kaupa on toodud Tabelis 3.

Tabel 3 Saadavad toetused tegevuskuludeks 2026 aastal

Toetus	Summa
Päästeameti projekt "Kodud tuleohutuks"	12 000
Kohalike omavalitsuste kriisipsiialistide toetus riigikaitse investeeringute kavast	9 615
Pikaajalise töötü palgatoetus Eesti Töötukassalt	2 400
Noorsootöötaja NEET toetus	24 615

Alaealise palgatoetus Eesti Töötukassalt	2 700
Erasmus projektitoetus noortekeskusele	8 656
Raamatukogudele raamatute soetamiseks	9 479
RARA kiirendi projektitoetus Lihula raamatukogule	3 864
Palgatoetus tantsu- ja koorijuhtidele	14 538
Laulu- ja Tantsupeo SA toetus kollektiividele	2 700
Palgatoetus treeneritele	15 600
LEADER projektitoetus muuseumile	37 987
Muinsuskaitseameti toetus Lihula linnuse müüride konserveerimiseks	54 392
Toetus Lihula mõisa viinaaida seadmete soetamiseks (järg 2025 aastast)	25 295
Lasteaiaõpetajate koolitustoetus	3 000
Koolipiima ja –puuvilja toetus	2 500
Väikekoolide toetusmeede tööjõukuludeks	28 605
Väikekoolide toetusmeede tugispetsialistide tööjõu- ja muudeks kuludeks	98 640
Kokku	356 586

Saadavad toetused kokku on 4 232 269 €, mis moodustab 36,6% põhitegevuse tuludest.

Muudes tegevustuludes on prognoositud 141 000€ kaevandamisõiguse ja vee erikasutustasu.

2. Põhitegevuse kulud

Põhitegevuse kulud koosnevad tööjõukuludest, majandamiskuludest, antavatest toetustest tegevuskuludeks ja muudest tegevuskuludest. Allolevad tabelid käsitlevad ainult põhitegevuse kulusid ning ei kajasta investeerimistegevuse osa.

2026.aasta põhitegevuse kuludeks on 10,12 miljonit eurot. Põhitegevuse tulemiks on prognoositud 1,44 miljonit eurot.

2.1 Üldised valitsussektori teenused

Vallavolikogu kuludeks on planeeritud volikogu ja volikogu komisjoni liikmete tasud, administreerimiskulud ja koolituskulud.

Vallavalitsuse eelarve hõlmab vallavalitsuse kulusid koos teeninduskeskustega.

Alaeelarve	2026 eelarve	2025 eelarve
01 Üldised valitsussektori teenused	916 262	866 856
Valla- ja linnavolikogu	39 135	36 135
Valla- ja linnavalitsus	785 450	679 681
Reservfond	50 000	100 000
Muud üldised valitsussektori teenused	0	12 000
Üldiseloomuga ülekanded valitsussektoris	41 677	39 040

2.2 Avalik kord

Päästeteenuste tegevusalal kajastuvad projektikulud „Kodud tuleohutuks“. Pärnumaa ühtse elanikkonnakaitsepetsialisti tööjõukulude katmise toetus kantakse 2026 aastal Pärnu Linnavalitsusele läbi POL-i liikmemaksu. Lääneranna valla elanikkonnakaitse spetsialisti töötasu kajastatakse samuti Päästeteenuste tegevusalal. Vald toetab kerksuskeskuste ülalpidamist aastas 5 000 euroga, arvestusega 500 eurot ühe keskuse kohta.

Alaeelarve	2026 eelarve	2025 eelarve
03 Avalik kord ja julgeolek	33 553	23 919
Päästeteenused	33 553	23 919

2.3 Majandus

Põllumajanduse tegevusalal kajastuvad maaspetsialisti tööjõukulused ja tema tööga seotud kulused. Kulude kasv on seotud avalike teede määramisega kaasnevate kulude lisandumisega eelarvesse, planeeritud kulud 40 tuhat eurot.

Muu energia ja soojamajanduse real ei näidata enam katlamajade haldamisega seotud kulusid. Alates 01.01.2025 on tegeleb katlamajade haldamisega Lihula Soojus OÜ. Kuludeks on planeeritud remonttööde (mille kohustus ei ole Lihula Soojus OÜ-l) reserv ja kindlustusmaksed.

Maanteetranspordi tegevusalal kajastatakse teede hooldustööd (tolmutõrje, lumetõrje jmt) 384 tuhat eurot.

Ühistranspordi korralduse real kajastuvad Pärnu ühtse ühistranspordivõrgu toetamise kulud: liikmemaks 4300 eurot ja ülejäänud summa ühtse maakonna piletihinna tagamise kulud.

Vee- ja veetranspordi real kajastatakse liikmemaks Läänemaa Rannakalanduse Selts MTÜ-le ning Virtsu kalasadama veete määrgistuse aastakulu ca 2500 eurot.

Turismi real kajastub toetus MTÜ Terra Maritimale turismiturunduseks ja osa POLi tegevuskulude katmine, mis puudutab antud valdkonda.

Üldmajanduslike arendusprojektide tegevusala kuludes kajastuvad väiksemad projekteerimistööd ja planeeringute kulud.

Muu majanduse real kajastuvad Lihulas linnas asuva vallale kuuluva majandushoone kulud (Pärna 4a). Lisaks kajastub siin tegevuskulude toetus osaühingule Lääneranna Haldus summas 31 000 eurot.

Alaeelarve	2026 eelarve	2025 eelarve
04 Majandus	691 974	762 756
Põllumajandus	63 260	46 764
Muu energia- ja soojamajandus	5 360	30 060
Maanteetransport	383 950	392 085
Ühistranspordi korraldus	31 800	34 635
Veetransport	3 000	2 665
Turism	8 754	5 075
Üldmajanduslikud arendusprojektid	156 580	209 447
Muu majandus	39 270	42 025

2.4 Keskkonnakaitse

Jäätmekäitluse kuludeks on avalikelt aladelt prügi koristus, Lihula jäätmejaama kulud ning jäätmete kogumisringide ja jäätmete liigiti kogumise arendamise kulud (sh keskkonnateadlikkuse tõstmine).

Tegevusalalt Muu keskkonnakaitse kaetakse ametniku töötasudega seotud kulud.

Alaeelarve	2026 eelarve	2025 eelarve
05 Keskkonnakaitse	65 120	56 950
Jäätmekäitus	37 500	32 500
Muu keskkonnakaitse	27 620	24 450

2.5 Elamu- ja kommunaalmajandus

Tänavavalgustuse real on tänavavalgustuse haldamiskulud.

Muud elamu- ja kommunaalmajanduse tegevuskuludeks on : elamumajanduse valdkonnas valla omandis olevate eluruumidega seotud tulud ja nende ülalpidamiskulud, v.a sotsiaaleluruumid; kalmistute hooldamise kulud, hulkuvate loomadega seotud kulud ja heakorraga seotud kulud.

Alaeelarve	2026 eelarve	2025 eelarve
06 Elamu- ja kommunaalmajandus	399 644	397 303
Tänavavalgustus	22 500	17 000
Elamumajandus	108 935	122 951
Kalmistud	37 980	34 960
Hulkuvad loomad	25 719	24 590
Haljastus	204 510	197 802

2.6 Tervishoid

Üldmeditsiiniteenuste tegevusalal on kajastatud Lääneranna valla kulud Lihula Tervisekeskuse haldamiseks. Tegevusalal Avalikud tervishoiuteenused kajastuvad vaimse tervisega seonduvad nõustamisteenused.

Alaeelarve	2026 eelarve	2025 eelarve
07 Tervishoid	34 258	30 833
Üldmeditsiiniteenused	20 000	21 500
Avalikud tervishoiuteenused	14 258	9 333

2.7 Vaba aeg, kultuur ja religioon

Spordi real on Vatla spordihoone ja valla täiskasvanute spordiürituste kulud.

Noorsootöö ja noortekeskuse real on Lääneranna Noortekeskuse ja noorsootöö juhtumikorraldaja kulud. Noortekeskuse alaeelarves on ka noortevolikogu kulud.

Vaba aja ürituste real on mittetulundusühingute, sihtasutuste ja seltsingute toetamise kulud ja maakondlike kultuuriürituste korraldamise toetamine läbi POL-i.

Raamatukogude real on valla raamatukogude kogukulud.

Rahvakultuuri real on erinevate kultuuriasutuste ja kultuuriürituste korraldamisega seotud kulud. Lisaks on valdkonna hulgas ka väiksemad seltsi- ja külamajad, kus eelarve kuluosa on oluliselt vähenenud seoses hoonete üleandmisega seltsidele.

Muuseumide real on valla muuseumi kulud. Põhitegevuse kulude sees on tööd kasutusloa saamiseks (kulud 38 875, sh toetus 37 987 eurot), Lihula pealinnuse müüride konserveerimistööd (kulud 68 076, sh toetus 54 392 eurot) ja seadmete soetamine viinaaita (kulud 33 730, sh toetus 25 295 eurot, projekt algas 2025 a).

Ringhäälingu- ja kirjastamise kulude real on Lääneranna Teataja väljaandmisega seotud kulud (küljendamine, keeleline toimetamine, trükkimine).

Alaeelarve	2026 eelarve	2025 eelarve
08 Vaba aeg, kultuur, religioon	1 388 594	1 137 990
Vatla spordihoone	16 100	16 450
Sporditegevus	19 350	17 237
Noorsootöö	24 615	24 615
Lääneranna noortekeskus	179 156	116 005
Vaba aja üritused	61 825	62 000
Koonga raamatukogu	8 522	7 852
Kõmsi raamatukogu	10 451	8 000
Lihula raamatukogu	191 463	169 595
Lõpe raamatukogu	6 443	5 437
Varbla raamatukogu	9 404	8 701
Vatla raamatukogu	7 424	6 463
Virtsu raamatukogu	9 535	7 655
Lääneranna kultuurikeskus	524 665	496 253
Vatla mõis	12 800	9 000
Seltsimajad	600	15 370
Lääneranna muuseum	263 871	132 750
Ringhäälingu- ja kirjastamisteenused	42 370	34 07

2.8 Haridus

Riigi toetusest ja täiendavatest vallaelarvelistest vahenditest on tagatud kõigi valla põhikooli pedagoogide töötasustamine sh gümnaasiumi pedagoogide töötasustamiseks.

Hallatavas koolieelses lasteasutuses töötava lasteaiaõpetaja töötasu alammääraks on arvestatud vähemalt 90% ning magistrikraadiga või sellega võrdsustatud tasemega lasteaiaõpetajal

vähemalt 100% üldhariduskooli õpetaja töötasu alammäärast. Lääneranna Gümnaasiumis on keskmine palk 2400 eurot, mis on üleriigilises võrdluses konkurentsivõimeline ja ületab riikliku miinimumi.

Eelarves on arvestatud, et Metsküla Algkool alustab 1. septembrist 2026 õppeaastat munitsipaalkoolina. Perioodi september – detsember kulude katteks on arvestatud 27 000 eurot (ilma õpetajate tööjõukuludeta). Perioodi jaanuar – august tegevuskulude katteks annab vald sihtfinantseerimise toetust 30 000 eurot

Alushariduse tegevusalale on koondatud kõik Lääneranna Lasteaiaga seotud kulud, mis hõlmavad tegutsemiskohti tervikuna.

Üldhariduse tegevusalale on koondatud kõikide tegutsemiskohtade kulud. Üldkeskhariduse tegevusalal on kajastatud gümnaasiumiosaga seotud personalikulud.

Noorte huvihariduse ja –tegevuse real kajastatakse Lihula Muusika- ja Kunstikooli, Lääneranna Spordikooli ning noorte huvihariduse ja –tegevusega seotud kulud.

Hariduse tugiteenuste all kajastuvad sisse ostetavad tugispetsialistide teenused, hariduse tugispetsialistide töötasud. Lisaks kajastub siin õpikeskkonna OPIQ ja haridusteenuste haldamise süsteem ARNO kulud.

Muu haridus all kajastub haridusspetsialisti töötasu koos muu hariduse halduse kuludega.

Alaeelarve	2026 eelarve	2025 eelarve
09 Haridus	5 159 737	5 040 448
Lääneranna Lasteaed	1 361 721	1 310 530
Lasteaia kohatasu	26 100	58 000
Lääneranna Gümnaasium	2 091 135	2 186 483
Metsküla Algkool	27 000	0
Koolide kohatasu	170 592	81 000
Hariduse tugiteenused	411 220	390 603
Üldkeskhariduse otsekulud	235 775	204 618
Laste ja noorte huviharidus	90 400	81 870
Lihula Muusika- ja Kunstikool	229 170	205 805
Lääneranna Spordikool	175 920	186 130
Koolitransport	74 680	41 800
Koolitoit	218 525	247 374
Õomaja	6 350	6 350

Muu haridus	41 149	39 885
-------------	--------	--------

2.9 Sotsiaalne kaitse

Puudega inimese erihoolekandeteenus. Puuetega inimestele riigi poolt korraldatavate erihoolekandeteenuste osutamine. Reserv vastavaks vajaduseks.

Muu puuetega inimeste sotsiaalne kaitse.

Kuludes sisalduvad puuetega inimeste hooldajatele makstavad toetused, erijuhtudel makstav sotsiaalmaks ja muud sotsiaaltoetused puuetega inimestele.

Puudega inimese sotsiaaltransporditeenus. Seda teenust osutab Pärnumaa Ühistranspordikeskus.

Eakate sotsiaalhoolekandetasutuste real on kulud ööpäevaringse üldhooldusteenuse kuludeks ehk pikaajaliseks hoolduseks hoolekandetasutustes.

Vallavalitsus on 2023 aastal kehtestanud väljaspool kodu osutatava ööpäevaringse üldhooldusteenuse hoolduskulude katmiseks piirmäärana 465 eurot kalendrikuus teenuse saaja kohta. Vahepealsetel aastatel on tõusnud ööpäevaringset üldhooldusteenust osutatavate asutuste kohatasud. Eelarvesse planeeritud vahendid võimaldaksid tõsta nimetatud piirmäärana 465 eurolt 500 eurole.

Muu eakate sotsiaalne kaitse. Siin kajastuvad sotsiaaltöö spetsialistide tööjõukulud, Koonga päevakeskuse päevahoiuteenus kulud (elanike kohatasudele valla poolt juurdemakstav osa) ning sünnipäeva- ja ühekordsete toetuste kulud.

Eakate koduteenused. Kajastuvad koduhooldajate tööjõukulud, sõidukite ülalpidamise kulud ja muud koduhoolduseks vajaminevad kulud.

Asendus- ja järelhoolduse all kajastub asenduskodude teenusele suunatud laste kulud.

Muu perekondade ja laste sotsiaalne kaitse. Siin kajastuvad lastekaitse spetsialisti tööjõukulud. Vajadus on võtta tööle peretöötaja. Kuludes sisalduvad toetuste liigid vastavalt Sotsiaaltoetuste määramise ja maksmise korrale (sünni- ja matusetootused, lapse koolitoetused, kommipakid, ühekordsed toetused jms). Veel kajastuvad siin erinevad sotsiaalse sisuga laagrid (leina-, diabeedilaager jms) ja projekti „Imelised aastad“ kulud.

Turvakoduteenus. KOV korraldatav teenus ajutise eluaseme, hooldamise ja arendamise pakkumiseks lapsele või täisealisele isikule.

Eluasemeteenused sotsiaalsetele riskirühmadele sisaldab KOV'i poolt makstavaid toetusi sotsiaalsetele riskirühmadele eluasemekulude hüvitamiseks ja muul moel toetamiseks.

Muu sotsiaalsete riskirühmade kaitse kuludeks on ühekordsed toetused sotsiaalselt tõrjutud isikutele, Tšernobõli toetus.

Võlanõustamisteenus. KOV korraldav teenus, et abistada isikut tema varalise olukorra kindlakstegemisel, võlausaldajaga läbirääkimisel, uute võlgade tekkimise vältimisel.

Muu sotsiaalse kaitse kuludeks on toetused muude sotsiaalse kaitse alaste tegevuste haldamiseks ja toetamiseks, nt. mänguteraapia ja perenõustamine.

Alaeelarve	2026 eelarve	2025 eelarve
10 Sotsiaalne kaitse	1 438 631	1 360 585
Puuetega inimeste erihoolekande asutused	1 000	1 000
Muu puuetega inimeste sotsiaalne kaitse	49 900	47 700
Puudega inimeste sotsiaaltransporditeenus	168 000	175 000
Eakate sotsiaalhoolekande asutused	462 500	462 500
Muu eakate sotsiaalne kaitse	181 225	152 167
Eakate koduteenus	130 275	108 520
Asendus-ja järelhooldus	18 000	7 180
Muu perekondade ja laste sotsiaalne kaitse	135 680	113 787
Turvakoduteenus	2 000	2 000
Eluasemeteenused sotsiaalsetele riskirühmadele	25 050	39 750
Riiklik toimetulekutoetus	245 321	230 941
Muu sotsiaalsete riskirühmade kaitse	15 680	16 040
Võlanõustamisteenus	1 000	1 000
Muu sotsiaalne kaitse	3 000	3 000

3. Investeeringustegevus

Põhivara soetusena on toodud nii omavahenditest planeeritavad investeeringud, projektitoetuse otsuse saanud investeeringud kui ka need projektid, mille kohta eelarveaastal esitatakse toetuse taotlused. Juhul kui projekt rahastust ei saa, siis jäävad eelarves täitmata nii tulud kui kulud.

Investeeringustegevuse tulud ja kulud on planeeritud alljärgnevalt:

Põhivara soetus	Eelarve	Toetus	Omaosalus
Valla teede ehitus (Maanteetransport)	200 000	0	200 000
Virtsu kalasadama arendamine (Veetransport)	199 400	131 459	67 941

Lihula kultuurimaja energiatõhusustööd (Lääneranna Kultuurikeskus)	499 720	499 720	0
Lääneranna Lasteaia Lihula hoone piksekaitse paigaldus, saali tuleohutud aknad	50 000	0	50 000
Lõpe klubi energiatõhusustööd (Lääneranna Kultuurikeskus)	1 091 200	763 840	327 360
Vallale kuuluva korteri remont, Lihula Tööstuse tn 2 (Elamumajandus)	30 000	0	30 000
Vallale kuuluvate korterite remont, Kõmsi Keskuse tee 9 (Eluasemeteenused sotsiaalsetele riskirühmadele)	40 000	0	40 000
Vallale kuuluvate korterite remont, Kirbla Luha tee 1 (Eluasemeteenused sotsiaalsetele riskirühmadele)	20 000	0	20 000
Mänguväljakute uuendamine Varblas, Koongas ja Lõpel (Seltsimajad)	59 996	39 996	20 000
Kokku	2 190 316	1 435 015	755 301
Sihtfinantseerimine põhivara soetuseks			
Hajaasustuse programm (Veevarustus)	100 000	50 000	50 000
Lääneranna Gümnaasiumi ehitamine, järelmaksu tasumine ehitajale (Lääneranna Gümnaasium)	1 173 265	0	1 173 265

Mänguväljakute rajamine Kirblas, Lihulas, Tuudil ja Kõmsil, projekti omaosalus Lihula valla Spordiklubile (Seltsimajad)	8 691	0	8 691
Kokku	1 281 956	50 000	1 231 956
Kokku investeerimistegevus	3 472 272	1 485 015	1 987 257

4. Finantseerimistegevus

Laenukohustuste summa seisuga 31.12.2025 on 7,94 miljonit eurot. Eelarveaastal tasutakse laenu põhiosa 251,9 tuhat eurot.

2025 aastal viis Lääneranna vald läbi laenuhanke ning sõlmis lepingu 8,2 miljoni euro saamiseks Luminor Bank AS-ga, millega refinantseeriti varasemaid laenusid, v.a AS LHV Pank, ning kaeti Lääneranna Gümnaasiumi Lihula õppehoone ehitamise kulusid.

2026 aastal kavandatud investeerimistegevuse omaosaluste katmiseks ei piisa põhitegevuse tulemist. Vajalik on võtta täiendavat laenu 1,2 miljonit eurot.

2025. a lõpu rahaliste vahendite jääk oli 332,7 tuhat eurot.

5. Kokkuvõtlikult

Lääneranna valla hallatavad asutused on:

- a) Lääneranna Kultuuri- ja Noortekeskus
- b) Lääneranna Muuseum
- c) Lääneranna Raamatukogu
- d) Lääneranna Gümnaasium
- e) Lääneranna Lasteaed
- f) Lääneranna Spordikool
- g) Lihula Muusika- ja Kunstikool

Selline käsitlus võimaldab perspektiivis efektiivsemalt juhtida valla poolt pakutavate teenuste osutamist. Samas vajab selgemalt sõnastamist ning eesmärgistamist valla poolt pakutavad teenused ning nende tulemuste mõõtmine. Seepärast ei saa välistada mõningast ümberkorraldamise vajadust ka tulevikus. Otsustamisel on Metsküla Algkooli ja Koonga Kooli asutamised.

Lääneranna Gümnaasiumi Lihula koolihoone valmimine võimaldab pakkuda tiptasemel õppekeskkonda meie lastele ühes koolimajas. Samas pani koolimaja ehitusmaksumus ehk selle katteks võetud laen ning järelmaks ehitajale valla järgnevatiks aastateks pingelisse finantsseisu. Mistõttu suuremaid investeeringuid või erinevate toetusmäärade tõusu ei ole võimalik planeerida.

Arvestades teenuste osutamise kaasnevate kulude hüppelist kasvu viimastel aastatel, on vajalik üle vaadata erinevate teenuste kvaliteet ja omaosaluse määrad, samuti tegelik teenusest kasusaajate hulk ja teenuste pakkujate ring. Eelnev puudutab näiteks nii valla poolt peetavate huvikoolide tööd ning hallatavate asutuste ringitundide osa, kultuuri ja vaba aja tegevusi.

Investeeringu osas uusi tegevusi ette ei võeta, kuna varasemate investeeringute mõju on jätkuvalt eelarves. Otsitakse võimalusi kaasata toetusvahendeid, et seeläbi vähendada mõju valla eelarvele ning toetuste taotlemisel pööratakse senisest enam tähelepanu otseste ja kaudsetele kasusaajatele. Eelduslikult peaks toetus olema tõuge ja investeering tulevikku, millega kaasnev kasu on mõõdetav.

Varem märksõnaks olnud kohtuvaidlused on koolide osas lõppenud. Riigikohtu lahendi kohaselt vald kaotas ning kandis 2025 aasta lõpus ka vastaspoole kohtukulud. Vald peab kohtuotsusest tulenevalt ning sisemisest soovist lähtuvalt üle vaatama valla koolivõrgu ning sisse viima vajalikud muutused, mis arvestavad rohkem õpilaste ning nende vanemate vajadusi.

2026 aasta eelarve eelnõud koostades on lähtutud konkreetsetest kuluridadest, mis on vajalik katta.